

Előfizetési árak:

Égész évre . . .	6 frt — kr.
Félévre . . .	3 — —
Negyedévre . . .	1 — 50 "
Egy hóra . . .	— 50 "
Egyes szám ára 8 kr.	

Kiadóhivatal:

PÉCSIT, Széchenyi-tér 12-ik szám
N. (Nadosy-féle ház)

hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó följelölások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

(PÉCSI HIRLAP.)

Megjelenik hetenként kétszer: **szerdán és szombaton.**

Szerkesztői iroda:

PÉCSIT, Széchenyi-tér 12-ik szám,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény
intézendő.

Kéziratok vissza nem adtnak

Hirdetések

a kiadóhivatalban vétetnek föl-
Előzetesek elfogadtnak még
valamennyi könyvkereske-
lésben.

Egyes számok kaphatók:

Weidinger N. utóda Damjan I., Valentin K. fia (Széchenyi-tér), Engel Lajos (fő-utca), Hochrein József és fia (Széchenyi-tér) Böhm Manó (fő-utca), papir- és könyvkereskedésükben.
Mindenzen helyeken előfizetések is elfogadtnak.

Kormányképesség.

(L—r.) Kárörömmel telve hangoztatják a kormánypárti lapok, hogy a függetlenségi párt közel áll szétforgácsoltatásához; örvendő szemekkel tekintik a vizslyát, mely e párt kiválóbb férfiai között fölmerült nézeteltérések folytán keletkezett.

Mi sem kicsinyelhetjük ez áldatlan harcra lehet következmenyeit. De nemcsak nagyon is korainak, hanem teljesen alaptalannak találjuk az örömujjongást, melylyel e halálmadarak a függetlenségi párt szétbomlását jósolva maguknak, már a circumdederum-ot is készek elénekelnii erejének ily módon való hanyatlása fölött.

Nem fog az olyan hamar bekövetkezni s talán sohasem! Ép az ellenkezőjét várjuk mi ennek. Abban reménykedünk és reménykedhetünk is, hogy a kormánypártnak rákszerű haladása, az a fekete-sárga lobogóval jelzett utirány felé való törekvés, mely már eddig is oly szép eredményekkel ékeskedik, hogy e folytonos megsértése a hazafias érületnek mindig tágabb és tágabb körben fogja földéznii nemzetünk tagjaiban a honfui elkeseredést, a mostani közöstygyes rendnek eltörését, a mit a függetlenségi párt tűzött ki céljául.

Szükségképen be kell következnie annak, hogy a függetlenségi párt ereje nem mecsappani, hanem növekedni fog; izmosítani fogják a viszonyok, melyek folytonosan tarthatatlanabbakká teszik az oszt-rák politikuskok és német szellem uralmát Magyarországon.

Nem fogják e párt fokozatos nagyobbodását legkevésbé sem tartósan akadályozni azon elvek, melyeket Ugron Gábor Kecskeméten és Kolozsvárott hirdetett; nem fogják pedig azért, mert a függetlenségi párt tagjainak túlyomó többsége be fogja látni azok tarthatatlanságát és czélszerűtlenségét s egyszersmind óvakodni fognak attól, hogy ez elvek ellogadásával közremunkálkodjanak a párt egységének megzavarásában.

Miket is mond Ugron nagyhangu beszédeiben?

Reformáló szándékai abban összpontosulnak, hogy a függetlenségi pártot kormányképessé tegye; a párt czéljainak elérhetése szempontjából pedig szükségesnek találja, hogy a párt kötelekéből az ugynevezett 49-esek kiküszöböltsenek.

Igazán nagyon bajos dolog megérteni, hogy mit akar tulajdonképen a kormányképességgel, s miért akarja a függetlenségi pártot megcsontítani!

Ugron Gábor szerint a kormányképesség oly szó, melytől a függetlenségi párt igen sok tagja irtózik. Ez így általánosságban fölvetve nem áll; mert hisz mi sem természetesebb, mint az, hogy ha valamely párt elveinek megfelelő állapotok között juthat kormányra, azt nemcsak hogy nem mellőzni, sőt egyenesen követelni fogja, hanem az már egészen más kérdés, hogy az illető párt akar-e képeesse lenni oly kormányra, a melyben elveinek megfelelő módon mű-

ködni lehetetlen s a melyet csak az általa kárhoztatott módon vezethetne tovább.

Pedig ez utóbbit akarja a kecskeméti képviselő. Beszámoló beszéde e tekintetben oda lyukad ki, hogy ő függetlenségi elveinek föntartása mellett kész volna a jelen viszonyok között is elvállalni a kormány vezetését s e vezetés oly módon eszközölné, hogy lassanként a nemzet minden kívánásai teljesítettének. E szerint tehát ugy akarná ő kormányképessé tenni a függetlenségi pártot, hogy az elfogadná a 67-iki kiegyezést oly alapul, a mely által körülírt módon miniszteriumt alakítva apródonkint megvalósíthatná a függetlenségi eszméket.

Bizony evel semmivel sem lenne kormányképebbé a függetlenségi párt, mint a milyen most.

Minden monarchikus kormány két faktortól függ: az uralkodótól s a nemzetet képviselő országgyűléstől. Mi haszna lenne tehát annak, ha valamely párt az országban többségre jutva — mert hisz e nélkül természetesen nem alakíthat kebeléből kormányt — nem bírná egyszersmind az uralkodó bizalmát? Már pedig nálunk ugy állnak a dolgok, hogy épen a korona akaratán szenvednek hajótörést függetlenségi terveink; akármilyen szép eszméket hirdetünk is, nem veszi be azokat a korona; sem kisebb, sem nagyobb adagok-ban; a legfüggetlenebb érzelmi egyének kénytelenek volnának a kormányon sutba dobni mind a szép elveket, s tovább taposni a más által megindított szárazmalomban.

A „Pécsi Figyelő“ tárczája.

Gúnyolt falvak.

„Mondj igazat, betörök a fejed! — Soha közmondásnak igaz voltát még nem tapasztaltam kézzelfoghatóbban, mint ezét, mikor Alsó-Bácskában utaztam. Pedig nagyon csöndes német nép lakja ezt a vidéket. Csak az igazságot, no meg a zsidót nem szereti. — Pedig legszavabihetőbb tanácsadóknak mégis ezt tartja; ez viszi paphoz, prókátorhoz, ez segíti házasságra, perlekedésre — a mi meglehetősen egyértelmű. Hanem azért, ha kocsija van Izsáknak, éjjel szeszedik, darabonként a háztetőre viszik, itt ismét összehajlítják. Másnap azután tűnődhetik a jámbor, hogy a szent Illés tüzes lovai ragadtak-e föl oda, vagy szárnya nőtt a keréknek, mint a vasutasok sapkáján látható, s így repült föl a háztetőre? — Megesik az is, hogy ha a szomszéd a folyosóra akasztja éjjelre kóser ludját „hüszölni,“ reggelre megspékeli szalonnyával, akár az ösztövére nyulat.

Egyszer meg épen annyira vetemedtek a pajkos lurkók, hogy a szolgálónak tisztogatásul

az ajtó elé kitett csizmát farkashájjal kenték meg. Másnap a kutyák majd szétzedték a szegény Ábrahámit.

Ez sok volt!

Másnap titokban (ő legalább azt hitte) csomagolt s éjjel egész családjával ellillantott. A jó hodságbiak*) azonban cleve értesülvén az „Ábrahámtutásáról,“ fáklás zenével kísérték végig a község utcaiban.

Mikor még Zomborban rontottam az iskolák levegőjét, egyik legjobb cimborám volt S. G. Ez sok-szor beszélte, hogy nagyatyja Hodsághon volt szolgabíró a szabadságharc idejében.

Egyszer egy rácz csapat rontott a községbe és a derek hazafiaságról ismert szolgabíró házat ostrom alá fogta. A „v-tettek“ könnyen kiűzheték volna a garázdálkodókat, hanem hát otthon találtak felejtani a hagyományos nagy csizmát. — Mikorra előkerítették. késő volt, mert a ráczok ugton berken már túl mentek, szegény Sorok pedig ott függött háza előtt.**)

*) Hodságh és az alább előforduló Karavukova, meg Filipova három nagyobb német község Bácskában, közel a Dunaéhoz.

**) Történelmi tény.

Mikor aztán később azért, hogy oly vitézül segítettek szolgabírájukat — átengedni, eszébe jutott valakinek azt mondani „Sorokfänger“ (Sorokfogó), — nosza, kergette vasvillával, fejszével az egész község, akár a harmadik határig.

Amint utitársammal ebbe a híres községbe értünk, jól lelkére kötöttem, hogy ezeket a vitéz dolgokat valamikép ne emlegesse. Meg is fogadták szentül. Csakhogy „ember fogad, eb, a ki megtartja.“

Mikor délután „stüvemmel“ elmentünk a koremsába, hogy egy igazi „Ländlert“ lássunk, hát az én utitársam egészen előre plántálta magát és ugyancsak mulatott a sváb lányok czifra frizuráján. Egyszer, ép midőn a „czopf-pendi“ (Zopfband) mindentelie állását tanulmányozta, (ugyanis minden községben más helyen kötik a hajba a „másli“) rálép egy snhancz a lábára; mire ő egész önkénytelenül elkialtja magát:

„Azt a Sorokfänger...!“

Tovább már ki nem cirklamazhatta ékesnek ígérközö mondását, mert abban a pillanatban egy bárkának is beillő papucs járta a kalái szótól behorpadt köcsög-kalapján. Stüvemmel alig tudtuk megmenteni.

Ilyen kormányban pedig most is van részünk.

Ugron Gábor a kormányképességhez azt is szükségesnek tartja, hogy a módzatok is megállapítsanak, hogyan fogjuk egykor valószínű a függetlenségi elveket. Ez teljesen fölösleges, mert akárhogy alapítja meg e módzatokat akár Ugron, akár más, a függetlenségi elveket mégis csak olyképp fogjuk keresztül vihetni, a miként a körülmények engedik, a miként lehet. A miként csak lehet, ez az igazi főszabálya a függetlenségi pártnak; nem kell neki kormányképesség, nem kell neki semminemű ilyen fixális valami, hanem minden tagja egyenként odahaza a nép között erejéhez képest, az egész párt pedig vállalva a maradékság ellen való harcokban működjék közre arra, hogy a függetlenségi eszmék nagyobb tért hódítsanak a lépcsőről-lépcsőre, a mint csak lehet, a hol csak lehet, iparkodjanak azoknak a való életben érvényt szerezni. Ha eljön a győzelem ideje, majd meg fogják mutatni a körülmények, mit és hogyan kell keresztül vinni, szolgáljanak addig a függetlenségi elvek a messze távolban kitűzött célpontra, mely felé az egész párt egyesült erővel, buzgó kitarással keresse az utat; keresse azt az utat, melyet nem ő, hanem a körülmények csinálnak meg.

Hanem a küzdelemben egységes pártra van szükségünk. Nem arra a pártra, melyet Ugron akar a mostaniból, annak igen sok eleterős tagjának kirekesztésével, megalkotni.

Miért kellene azokat, a kik 49-es eszméknek hódolnak, a párt köréből kizárni?

Hisz ez minden haszon nélküli megcsontítása lenne az életerős függetlenségi pártnak; ez megzavarása lenne az egységnek, kisebbitése erőnknek.

Azért, mert a 49-esek valamivel távolabbi célt tűztek ki maguknak, mint a 48-asok? Ugron ezt nagy akadálnak tartja a függetlenségi párt előrehaladására nézve, pedig hát nem úgy van. Azt úgy sem fogná sohasem elérhetni, hogy valamely pártnak minden tagja teljesen ugyanazon véleménynyel bírjon minden dolog fölött, mert hisz ez tönkretétele lenne az egységnek; ha csupa teljesen egy-

nézetben levőket akarnának együvé csoportosítani, akkor majdnem annyi volna a párt, a hány az ember. Nagyon is elég, ha a függetlenségi párt tagjai egy bizonyos határig teljesen egyetértenek egymással. A 49-es pártiak mindazt óhajtkák és akarják, a mit a 48-asok, csakhogy valamivel tovább mennek. Baj ez? Avagy a ki Dombóvárra utazik, nem utazhatik-e utja végeig olyannal, a ki Budapestre szándékozik? Nagyon is szépen elhaladhatunk mi együtt a közös célpontra, s azután törekedhetik még távolabbi cél felé az, a kinek tetszik.

Nagyon is kitűnik az Ugron által fölvetett eszméktől, hogy őt sok tekintetben nem a jó és hasznos iránt való törekvés, hanem a személyes ellenszenv vezeti. Eből kifolyólag fejtette ki a 49-esek eltávolítására vonatkozó nézetét is. Ezért hányt föl választói elé sok oly dolgot, mik a pártkör elé, s nem a nyilvánosság elé valók voltak. Reformatorius eszméi között nagyon sok helyes és üdvös foglaltatik, csakhogy rosszul választotta ki ezek megvitatására a helyet és időt. Nem ott kellett volna neki ezeket fejtegetni, a hol csak ő maga beszél, a hol a már megívő kész dologgal szokás előllani: hanem képviselőtársai körében, kik figyelmessé tehetnék volna őt a hibáira, a tévedésekre. Hanem úgy látszik, ő ép azt nem akarta, mint mondók személyes ellenszenv folytán.

Nagyon sajnáljuk a dolgot, de ám lássa ő maga!

A függetlenségi párt meg fog továbbra is állani a maga teljes erejében, akár Ugronnal, akár Ugron nélkül.

Ruttkayné Magyarországról.

Az „Egyetértés” szombati számából vettük ki az alább közölt cikket, mely — miután a nagy hontalan nővere Baranyáról is szól — minket is közelebből érdekel. A cikk bekezdése magával Ruttkayné személyével foglalkozik s csak aztán tér át a tudósító a tulajdonképeni beszélgetésre, mely Ruttkayné észleléseit tárja föl magyarországi utjáról.

Kossuth Lajos Magyarországon időző nővérét, szabadságharcunk elmoshatatlan emlékü lelkes nőinek egyikét, a ki évtizedeken át a

A mi annyit tesz magyarul, hogy „Talpra magyar, hi a haza!”

Mikor már összegyűlt a hős sereg s a kétségbeesett tolongásban egyik másik elszántabb vitéznek papucsja egyik-másik nyelvésebb nebuló hátán ugyanez a járta a Lándert, megkondult a vészharang és a „fekete sereg” megindult. Az arcokon kétségbeesett elszántság, kezekben fegyverek, — már a milyen akadt, kinek villa, kinek más szűrő, vágó, döfő, metsző és öldöklő szerszám. — Lábaik alatt remegett a föld.

Midőn elérték a réthez, a sovány tekintetes Nyakig láb jegyző úr fölül a terebélyes térfogatu nemzeti Csupahas bíró uram széles hátára és lelkes dikiéziót intézett a nádas szélén álló vitéz mentőszereghöz, mire ez fölbuzdulva még egyszer keresztet hányt magára és hősi elszántsággal rontott a nádnak. Onnan aztán a következő pillanatban egy állat rohant elő rettenetes fogsatogtatással, egyenesen nemzeti Csupahas bíró uramnak, ki még mindig görnyedezve izzadt a hátán tül tekintetes Nyakig láb jegyző úr silya alatt és így nem mozoghatott eléggé gyorsan. A „nemes vad” pedig méltó haragjában ép a lába közé futott és föllokte.

De hajh! ez lön veszte!

számítkezés keserű kenyerén élt a nagy hontalannal, s a kinek történelmi alakját a magyar nép rokonszenvre bizonyos niubuszásal vette körül — alkalma nyílt ma egyik munkatársunknak hosszabb beszélgetés közben meghallgatni Magyarországról egyes vidékein, ismert kirándulásai alatt szerzett impresszióiról. A tiszteletreméltó öreg asszony aristokratikus eleganciája azzal az egészséges demokratikus érzülettel, a mely minden szavában oly megkapó erővel nyilatkozik, a legeszményibb gondolkozásu högy benyomását teszi az emberre, a ki el-hal a szabadság eszméjeért s kinek alman, miket ifjú szívvel jobb időkben szöti, gondolkozásan, lelkesedésen, mely nagy napokból vette származását, nem látszik meg a változó évek, eszményiségben oly igen hanyatló korunk hatalma. Büszke öröme, ha Magyarország egyes vidékeiről elragadtatással szól, atesap a halgatók szívébe s rég nem erintet hurokat hoz részbe ott. Főnséges világtájdalma, mikor némely szomorú jelenségről beszél, a melyet magyarországi utjában tapasztalt, zokogásra készítő szavakban szólal meg ajakán. És e szavak hatása alól ki nem vonhatja magát senki, a ki őt beszélni hallja, s a ki látja azt a csodálatos meleg fényt, mely szép, komoly tekintetén szavai közben föllobog.

Jól tudom, hogy ama tisztelet, a melylyel utamban találkozám, bátymának szöit, — monda mindjárt a beszélgetés kezdetén. Jól esett tapasztalnom, hogy a magyar nép ma is tud lelkesülni, igazán, melegen. Erőll a lelkesedésről ismerék rá benne az egykori, az igazi magyar népre, mely önként kiálta verét a hazának s egy szívvel, egy lélekkel sorakozott annak idején a szabadság, a függetlenség lobogói alá! A lelkesedésnek ily fokát tapasztaltam többek közt Baranyában, Debrecezenben és a Bácskában. Igaz, hogy néhol elszomorító jelenségeket is találtam. Hogy említsen tovább ne menjek, s a legfő jobbat említsen, csak arról szólok, a mely a budapesti egyetem ifjúságának közönyöségét árulja el. Jóval ezelőtt olvastam az ifjúság lapjában azt a megjegyzést, hogy Kossuth nevével csak boszantják a fiatalosgot. A régi fiatalos nem tűrte volna ezt a kijelentést szó nélkül, mint a mai tette. Egyetlen tiltakozás történt a lap megfoghatatlan fölfogása ellen Magyarorszádról. Ez fájt nekem, a ki minden magyar lapot olvasok odahaza s a ki hiába várom a naamisatlan magyar nemzeti közérzettel megnyitakozását az ifjúság soraiában. Az ifjúság — ki szöjlön ilyen esetekben, ki szöhlhat igazabban, mint az ifjúság?! Ki lehet bátrabb, ki tehet többet az eszményért, mint az ifjúság?! — Baranyában néhány negyvennyolozás képviselővel találkoztam. Különös jelenség, hogy a magyar ember — igen sok magyar ember — minden sarokban kísértetet lát, ott is fél, a hol nincs mitől félnie. Egyébiránt mindaz, a mit ebben a tekintetben tapasztaltam, azt a benyomást tette rám, azt a szomorú tudatot ébresztette bennem, hogy a nép egy részének érthetetlen megtartása

Mikor este nyugalomra tértünk, megmutatta fején a papucsstülete bűböt, s azzal bevallotta azt is, hogy bár rég rokonságban van a papucsos — a felesége részéről — ily atyafiságos érintkezésbe még nem jött vele soha.

Másnap az alig félóránúra fekvő Karavukovára gyalogoltunk. Az én tegnapi pörül járt utitársam nem tudta megállani, hogy az első szemben jövötől meg ne kérdezze, mit csinál a krokodilus; mire oly szép rimben kapott feleletet, hogy ékes voltánál fogva itt nem közhöltem.

Hogy miért haragudott meg a sógor a krokodilus emlegetésekor?

Egyszer ugyanis két kanaszfü lélekszakadva, rémült arccsal rontott a falu házába és nagy lélekzetvételel elmondotta, hogy a Mosztanga nádasában krokodilus tanyáz. Nosza, megremültek a falu bűlösei. A kisbírónak rögtön nyakába akasztották a dobot, hogy szölitse fegyverre a falu minden harczképes fiát. — Egy pillanat alatt rémes zaj zöngött végig az egész falun, melyből csak a kisbíró harczzrahívó szózatát lehetett kihallani:

— „Rausz mit der Gmaa, a Krokodil is im Ried!”

Mert nemzeti Csupahas bíró uram elvesztén lába alól a tamponot, gömbölyű természetek egész silyával és terjedelmével iparkodott a vonzás és esés törvényének elöget tenni. Így jegyzőstöl ráesett a vadra, mely rögtön kiadta paráját.

Büszke is volt rá az istenadta, hogy ő „ejtette el.”

Csak otthon vették észre, hogy nem is annyira kordodilus volt az, hanem inkább a plébános úr esőrhétöl elszabadult hizója.

De van ám ennek a községnek még egy más nevezetessége is: — két neve! Ez a két név eszalatatlan barométere az ottani gazda zsebének.

Ha kérdésre — hová való? — csak amúgy félvállról azt feleli:

„Fun Karapokavaa” (Von Karavukova), — biztos lehetsz, hogy jó aratás volt és kapsz kölcsönt akár a szakállodra is — ha van.

De ha bigyestett ajakkal, kalaplevéve azt válaszolja:

„Hei mein Gott, fun Papias” — akkor fordulj meg és köd előttem, köd mögöttem, illanjtova, ha nincs kedved kölcsön adni.

egyáltalán nem valamelyes despotizmusra, hanem a tulbuzog loyaltásra vezethető vissza. Nem a német, nem az osztrák szellem nyujta e népet, hanem a magyaroknak a jövővel nyilván keveset törődő része vezeti a bajba, a történelmi alapokon nyugvó nemzeti érzület elszabadulásának veszedelmébe, a jobbkat, a lelke sebbeket, a többieket, a kik nem tudnak eléggé körültekintők, eléggé óvatosak s eléggé számot vetők lenni a következményekkel... Nincs ennek a hazának semmi várnálója! — Voltam Szegeden is. Nagyon szép város. De Szomorú város. Panaszol a nép keserű, az embernek a lelke sir, ha látja ezt a fényes — nyomorúságot, a főnkre ment magyar lakosság nyomorát. A mi ezt a várost, a hajdani Szegedet elpusztította — elemi csapásban, hallom, más vidéki városoknak is van szomorú része elég. Azt, a mit meghagy az árvíz, elharmvasztja a tűz. Hiányzik a gondviselő kéz, mely a népet a vagyonára való józan felgyelett titkaiba bevezesse, beletanítsa; az a gondviselő kéz, a mely másutt az állam keze. Egyik szerencsétlensége a földművelő magyar népek az a természet, hogy perczre sem tud megválni a pipától. A Bácskában, több helyen láttam — az asztag tetején lógott a pipa. Új helyen, Sárosatakon meghatóan fogadtak, Zemplénben pedig különösen meggyőződtem arról, hogy a magyar nők szívében sok szabadságszeretet lakik. A magyar nők! Ha tudnak, milyen szüksége van ennek a hazának a szabad ságért hevülők szívére, s mily sokat tenne az, ha a hazában mindenütt volnaik ily lelkes asszonyok! — Nem felejttem el Debreczent soha. Voltam a templomban, ma is olyan, mint negyvenegy évvel ezelőtt... Oh, hányszor imádkoztam ez öreg padokban, hányszor talált ott ezer-nyolczszázegyenkilencz fölkelő napja. Nagyot haladt a város azóta; nőtt, emelkedett, civilizálódott termerdek. Sok tapintat, fluomság, műveltség van ma e falak között s ennek látása jól eső hatással volt reám. Jól esett látnom, egyáltalán, hogy a többi vidéki város-ik is rohamosan emelkednek. Ez az, a minék bátyám is nagyon fog örülni. Ha majd elmondom. A vidék sorsa gyakran aggasztá őt. Ha valaki látogatásban volt nála s bátyám azt kérdezte tőle: mi hír Magyarországon? — tapasztalat szerint első sorban mindenki így felelt: „A főváros szépl!” De hát a vidékkel senki sem törődik már? — kérde ilyenkor aggodalmasan. Csak nem akarnak Magyarországból Franciaországot csinálni? Bátyám, tudvalevőleg, mindig ellene volt a centralizációnak, azt tartva, hogy: az az állam erős és virágzó igazán, a melynek nemcsak középpontjában, hanem vidéki városaiban, sőt falvaiban is bizonyos haladásra képes, társadalmi élet fejlődhetik ki, s a mely állam a haladás föltételeit nem vonja el ezektől a centrum számára.

No de az sem utolsó, hogy a filipovaiakat azért csúfolják „kélífszler”eknek (Gelbfüszler), mert egy ízben (idejét bizonynyal már nem mondhatom), midőn a falu küldöttsége a párber beszűntetéséért járt az éresek ő eminenciájánál, a deputáció böles vezére, hogy siket fülekre ne találjon, jónak vélte, előbb egy láda tojást juttatni ő eminenciájához. A tojást, hogy össze ne törjék, kosarakban vitték föl. Midőn az előző bábán a lábába rakták a tojást, szárnyukódve látták, hogy az kicsiny. Nem estek azonban kétségbe, hanem fölgyűrtek a nadrágot és úgy gázoltak bele.

A mint e nemes műtettel elfoglalva, ép legjobban izzadtak, jelenti a komornyik, hogy ő eminenciájára már várja a küldöttséget. — Mit volt mit tenni, sárga lábbal kellett tisztelniük.

Ha kételked, nyájas olvasó, hogy ez így történt, vedd nyakadba podgyászodat, menj és győződjél meg magad. Azonban el ne szöld ma gadat, mert Bácskában alulról Hodságtól föl egész Szabadkáig, a hol tudvalevőleg botokkal argumentálnak a gyűléstermekben, mindent szabad, csak az igazságot megmondani — nem.

K. a. r.

ORSZÁG-VILÁG.

A nyár vége meghozta az ilyenkor szokásos nagy katonai hadgyakorlatokat, melyeket Európa majd minden országában tartanak. A mi uralkodónk is tevékeny részt vesz a hazai gyakorlatokon, a melyek között Nagyvárad és Debreczen városokat is megfogja látogatni, a hol nagy előkészületeket tesznek ünneplés fogadtatására. Országunkból ezután Németországba megy az ottani manőverekre. — Vilmos császár már visszatért oroszországi utjából — miként állítják, nem a legkellemesebb emlékekkel — s onnét legközelebb Kielbe megy, a hol jelenleg az osztrák-magyar hajóraj élvezi a németek vendégszeretét. Erzsébet királyné Franciaországban utazgat a legnagyobb inkognitóban.

A török szultán a napokban ulte tróruálépésének évfordulóját, mely alkalommal egy a bolgár miniszterelnök Stambulov, mint a legtöbb bolgár lap rokonszovezen üdvözölték a szultánt, magasztalva annak böles és előrelátó politikáját, mely Bulgariát a hála újabb kapcsaival fűzi szuzerénjéhez. A szultánnak különben nagy kellemetlenségei vannak a Macedoniában kinevezett bolgár püspökök miatt. Legutóbb is kénytelen volt Monasteri görög metropolit állásából fölfüggeszteni, mert hosszas levelezést folytatott Oroszországgal, hogy lépjen közbe a bolgár püspökök kinevezése ellen. E kinevezések folytán a szultánnak tovább már alig lesznek kellemetlenségei, a mennyiben a Konstantinápolyban székelő oroszországi nagykövet Szt. Pétervárot az ottani kormány teljes meglegedésére fejtette ki az indokokat, melyek a szultánt erre kényszerítették.

Triestben az irredentisták a mult heten rendkívüli tevékenységet fejtettek ki: négy bombamerénylet történt ez időközben, melyek közül az utolsó egy 12 éves fiú halálát is okozta.

Az amerikai viszonyok mindig béke sebbekké kezdenek lenni. San-Salvador és Quatemala közt békekötés létesült, mely az előbbinek teljes függetlenségét biztosítja; azonkívül e békekötés egyik pontja értelmében az ellenséges csapatok a határokról 48 óra alatt visszavonandók.

Argentínában a senatus elfogadta a pénzügyminiszter azon indítványát, hogy 60 millió dollár erejéig kinestari utalványokat bocsássanak ki a pénzügyek rendezésé végett. Az arany-baisse (árcsökkenés) sok fizetéképtelenséget idézett elő, a miert is a lakosok izgatottsága ellen óvintézkedéskép a csapatokat fegyverben kellett tartani.

Ugron Gábor országgyűlési képviselő mult hó 24-én választókerületében, Kecskeméten, egy az erdélyrészi függetlenségi pártuak Kolozsvarótt vasárnap tartott ülésében bővebben kifejtette azon elveit, melyeket a függetlenségi párt újraszervezésére szük-ségeseknek talál. Ezen beszédeiben kiváló súlyt fektetett arra, hogy, mivel a függetlenségi párt tagjainak túlnyomó része a pragmatika saunk-tól alapján áll, az általa 49-es pártiaknak nevezettek a pártból távozzanak. Kifejtette továbbá, hogy a függetlenségi pártuak kormány-képessé tételére annak milyen módon való reformálása szükséges s hogy el kell fogadni a 67-es kiegyezést oly alapul, a melynek értelmében kormányt vállalva lassankint kibontakozhatna a közös ügyekből. Fölszólat ezenkívül a vármegyék államosítása ellen. Beszédei végeztével egy a kecskeméti, mint az erdély-

részi függetlenségi párt bizalmat szavazott Ugron-nak s az utóbbi ezenkívül egy által szerkesztett határozati javaslatot is elfogadott.

H I R E K.

— **(A vidéki gazdaközöség)** — tekintet nélkül arra, vajjon olvasói-e lapunknak vagy sem — tisztelettel főkérjük, a gabona állásáról, a termésre való kilátásokról, esetleg természei veszedelmekről és nagyból károkról hét-ről hétre sziveskedjenek lapunkat értesíteni. Ez által — ha minél nagyobb kiterjedési körből érkeznék hozzánk hiteles tudósítások — kölcsönösen tudomást szerezhetnek vidéki gazdáink a más környékeken levő állapotokról, a mely tájékozás, hogy föltöbb fontos a gazdára nézve, magyarárzunk sem kell. Tudósításokat levélben vagy egyszerű levelező-lapon köszönettel fogad a

„Pécsi Figyelő“

szerkesztősége.

— **(A mohácsi vész évfordulóján)** augusztus 29-én, a mohácsi kálváriai kegyeleles ünneppel emlékeztek meg Mohács polgárai az ott elesett hősekről. Most volt 364-ik esztendője annak, hogy Mohács térségében a 22 ezer magyar dalia elvérzett a haza védelmében. Ez alkalommal reggel 8 órakor Theofil szt. Ferencz rendi aidozó pap horvát nyelven, 9 órakor Szvetic Gábor mohácsbélvárosi segédlelkész németül mondta emlékbeszédet, végül 10 órakor nagy számu hallgatók előtt Schmidt Béla pécsi-székesegyházmezei karkáplán magyar nyelven tartott szónoklatot. Ez utóbbi ünneplés mise követte a kápolnában az elhunyt hősök lelki üdvéért.

— **(Katonák elvonulása.)** A Budapesttől Pilis-Csaba és Vörösvárig kiterjedő hadosztálygyakorlatokra hetfőről keddre virradó éjjel vonult föl az 52-ik gyalogezred itt levő haza zászlóalja. Éjjel 2 óra 11 perczkor indultak el a katonai különvonaton a hadiak a főzzszel és a zenekarral együtt. Dobovóron és Sarbogardon hosszabb ideig tartó megállapodás után kedden delután 2 óra 45 perczkor értek a budapest-ferenczvárosi indóházhoz, a honnét az első zászlóalj a Valeria-kaszárnyába, a 2-ik és 4-ik zászlóalj az „Uj épület”-be vonult. A 44-ik gyalogezrednek a gyakorlatok alatt itt állomásozó egy zászlóalját s a huszárságot tegnap deléltől 11 órakor vitte föl a budapesti vonat, melyen a tisztli hölgyek nagy része szintén fölutazott. A mi katonáink e hó 11-én éjjel három negyed 12-kor érkeznek vissza Pécsre.

— **(Lajos napja Sıklósán.)** Sıklós polgárai is megültek Kossuth neve napját a Lajosnap előestéjén. A „Pelikán” vendéglőben nagy számu közönség jelenlétében a polgári dalkör hazafias dalokat adott elő; Kossa Dező orsz. képviselő ünnepi szónoklatot tartott, utána Vágó Lajos ev. ref. lelkész szintén emelkedett hangu beszédben emlékezett meg az agg honiatanról. Ezután vig tánczra perdült az ifjuság.

— **(A pécsi atletikai club)** tegnapelőtt delután rendkívüli közgyűlést tartott, melynek célja volt a hadsereg kötelékébe tartozók számára is lehetővé tenni a clubba való belepést. A hadügyminiszterium ugyanis, melynek az egyesület alapszabályait fölkltdötték, ennek 44. §-ában oly dolgot fejedzett föl, a mi a katonai szabályokkal ellenkezésbe jön, s ép ezért a katonai fegyelem alatt állóknak nem engedte meg, hogy az atletikai club tagja közé lépjenek. Hogy ezen a bajon segítsen, hirta össze a club elnöke, Németh József ügyvéd a tagokat rendkívüli közgyűlésre. Itt oly indítvány nyújtott, hogy azon bizonyos paragrafus, melynek értelmében a club tagjai között fölmerült becsületbeli ügyekben mindenki tartozik magát a club becsületbíróságának alavetni, oiyenmüt toldással lássák el, mely a hadsereg kötelékébe tartozókat ezen szabály alól kivessi. Hosszas vitaközös után a közgyűlés abban állapodott meg, hogy a 44. §-t így egészítik ki: „ellenben

a közös hagszernek, a haditengerészetnek és a honvédségnek tényleges szolgálatban álló tagjai nem tartoznak a club becsületbíróaság alá. — Ezen határozattal ki lőn egyengetve az ut, melyen a katonai-tisztek és az egyéves önkéntesek most már minden akadály nélkül juthatnak be a clubba, a mi nemcsak azon tekintetből fontos, hogy ez életeri egylet tetszőleg fog gyarapodni általuk, hanem azért is, mert közelebbi érintkezést fog létrehozni a polgári és katonai elem között, a mi mindenesetre nagyon kívánatos. A közéleti befejeztével az igazgató választmány rendszer havi gyűlést tartott, melyen bővebben megbeszéltek a legközelebb megtartandó versenyek pontjait. A szigetvári gyaloglási-versenyre, melyet 7-én tartanak, Németh József ügyvéd elnöke alatt Feiler Mihályt és Liszkaí Bálintot választották meg versenybírákká, Benyoszyk Manó pedig indítóva. A versenyzők elindulása reggeli 5 órakor történik a szigeti külvarosi vámháztól. Reménylik, hogy a Szigetvárig terjedő 36 kilométer hosszú országot körülbelül 4 1/2 óra alatt fogják a versenyzők meglábolhatni. Eddig 5-en voltak, de minthogy a jelenkezési iv még nincs lezárva, még egy pár vállalkozóra számíthatnak. Díj még lesz. Az elsőnek bérczű ezüstérmét és tiszteletdíjat, a 2-ik bronzérmét és tiszteletdíjat, a 3-ik bronzérmét és a 4-ik tiszteletdíjat fog kapni. A versenyzőkön kívül még sokan fognak ez alkalommal kirándulni részint velőzépden, részint kocsin és vasuton, s így Szigetvárt mindenesetre föl fogják zavarni egy kis mulatsággal, mely célra az ottani Casino helyiségeit rendelkezésükre bocsátották. — A folyó hó 14-én a tornacsarnok melletti téren tartandó házi-versenyre — melyről már egy ízben megemlékeztünk — nagyban készülnek elő. Az e célra megválasztott vigalmi bizottság minden lehető elkövet úgy a terület, mint a tánczereműl szorgalmazó tornacsarnok földszintjére, s a közönség kényelmére szolgáló intézkedések megtételére. Az 50-kros helyéptídi (deák és gyermekjegy 20 kr.) egyszermind a verseny estéjén tartandó táncszolgálatban való részvételre is fog jósítani. E verseny minden valószínűség szerint kellő szórakozást fog nyújtani közönségünknek, a melyre e hóban úgyszólván lesz más alkalma.

— **(Somogyi szintársulata Kaposvárott)** eddig még a közönségnek minden új irant való tartózkodásával kízd. A „Naiu“, „Tyukody Lőrincz familiája“, „Ideges nők“, „Nóra“ és „Kis herczeg“ kevés számu közönség előtt adtak, csupán a „Fenygyerek“ vonzottak nagy közönséget a kaposvári csinos árénába. A társulat különben tetszik az ottani közönségnek s a lapok is elismeréssel szólnak az előadásokról.

— **(Vasúti szerencsétlenség.)** A kaposvári állomáson szombaton reggel vonat-szerencsétlenség történt, a mi kis híja, hogy nagy szerencsétlenséget nem idézett elő. A kár így is tetemes. A Dombóváról érkezett vonat ugyanis, hibás jelzés folytán a tolatással foglalatokodó mozdonynak teljes erővel neki ment. Az utolsó pillanatokban az egyik váltóról, ki nem vesztette el lélekjelenlétét, a két vonat közé ugrott s átcsapta a váltót, mi által a berobogó vonatot más vágányra terelte. A két mozdony azonban oly közel volt már egymáshoz, hogy egymást majdnem teljesen összemorzolták. Az utasok — kik között több pécsi is volt — egymásra estek a nagy rázkódás alatt, egyéb bajuk azonban nem történt. A két gép teljesen hasznavehetetlené lett.

— **(Villányi pusztulása.)** A híres vörösbőr hazája pusztulásnak indul. A szépen viruló szőlőhegyek nemcsak a szamalmas kopárság válnak; kiál onét a vig sztréteők dájaja, a szőlőgazdák elborult szemekkel nézik a múlt fáradság munkájának semmivé válását. Ez az elszomorító kép nincs messze a jövőben; nem is olyan tűzoltó kép ez. A veszedelm előbb eljutott már hozzánk abban a néhány száz, hivatalos szóban: „A villányi szőlőkben a phylloxera jelenléte konstatazott.“ Ime a halogatás, a közönyösség bosszútálló következménye! A megye — mint akár valami tudatlan falusi szőlőgazda — csak hátréttel kezekkel nézte a pusztulást s az adminisztráció p-dan-terijával végezte tovább szaraz akta-munkáját, szaporítván a levéltárak ezernyi fölösleges lümlőjét; haem hogy a nagyrészt szőlőműveléssel

is foglalkozó megyei polgárok jövő sorsa mi leszen — az a legkisebb gondját képezte! Hja a phylloxerát, a szőlőkenőget, az amerikai szőlőtelet nem ismerik Ázsiában! A megyei amerikai szőlőtelep fölállítását évek óta hangoztattuk — még a volt alispán idejében; azóta új ember került a székre, de a telep még most, a tizenkettedik órában sem áll, sőt most talán még rosszabb áll, mint a volt alispán idejében, mert ott még észrevettünk némi szándékot, a jelenben azonban nyomát sem látjuk ennek. Ime Baranyának, a bor anyjának, egyik kéessége indult pusztulásnak; pár esztendő még s ott is virulna kerüli el egykor viruló szőlőskertjét a gazda. Mert hogy oly rövid idő alatt a vidéki gazdaságban megérjék a vész nagysága fölött való gondoskodás, a védelmi eszközök módja — az lehetetlen akkor, a mikor anyfi elhalasztott év alatt egyetlen kapavágás sem történt a mentés érdekében. Pécs városa rögtön fölismerte a vész nagyságát, védekezik is kézzel-lábbal, reugeteg áldozatokat hozva a lakosság kényerkere-sei forrasának megmentésére; a megye hű marad mostójához: „Eh, ráértük arra még!“

— **(Halálozás.)** Baldauf János, mérnök augusztus 30-án, 59 éves korában elhunyt. A megboldogult egyike volt a pécsi társaság legismertebb alakjainak, ki elpusztíthatatlan humorával nagyon sok derült órát szerzett azoknak, kik ismerősei s barátai köréhez tartoztak. A még korán elhunytak temetése hétfőn délután 5 órakor ment vége nagy részvét mellett — Özy. Németh Vinczéné, született Strohá Maria augusztus 31-én, 50 éves korában elhunyt Pécsen. (Papbővelde-uteza 49. sz.)

— **(Baleset.)** Városzerte nagy sajnálkozást keltett az a szerencsétlenség, mely Lauber Rezső, városi bizottsági tagot s a legdekkabb iparosok egyikét érte vasárnap délután. Lauber ugyanis a most jeltelt időben rokonával Beck Lajossal s kisebb gyermekével egy könnyű kocsin a „Lufk-kolonia“-ban járt s négy óra tájban visszafelé tért; midőn a mezsei esárdá közleében voltak, egy kocsi-ival találkozott, melyet a lovakat hajto Lauber ki akart kerülni, a gyors fordulással azonban a könnyű kocsit fölborult a hatulülökkel együtt, kiknek semmi bajuk sem történt. Nagyobb báj érte azonban az előlülöket; mert a lovak a fölborulás alatt megbokrosodtak, a rúdát tartó szeg vajahoz kiesőszott s erre a lovak a megszabadult rúddal neki irta mozdva leauntottak a földre s tova szaradtak. Beck kinyugrott az ülésből, de Lauber ott maradt a földön — önkivületti állapotban. Areza össze volt horzsolva, fején sérüléseket kapott, szajából és orrából pedig erősen ömlött a vér. Egy arra jövő pécsi kocsi rá tette a súlyosan megsebesült Laubert s a közel lévő teglaházához szállították, a honnét telefon úján értesítették a családot a szerencsétlenségről. Innet azonnal berkocsit küldtek ki, mely aztán beszállította a még mindig magánkülvül fekvő Laubert. Johann dr. orvos szolgáltatta az első segélyt a szenvedőnek, kiről eleint — a szajából ömlő vér után itelve — azt hittek, hogy belső verzése támadt. Erről azonban kiderült, hogy a verést az okozta, hogy a lebkánsál a Lauber szajában lévő szivarzipka melyen benyomult a nyeldekéig s ott megsértette az ereket, a mikből nagy mennyiségű vér ömlött ki. A súlyos beteg azóta némileg megkönnyebbült, mindazonáltal nincs kizarva, hogy még jó ideig fekszi meg az ágyat.

— **(Kinevezés.)** A szegszárdi kir. törvényszék elnöke Kelemen József pécsi kir. törvényszéki díjtalan joggyakornokot a szegszárdi kir. törvényszékhez díjas joggyakornokká nevezte ki.

— **(Országgyűlési képviselő beszámolója.)** Linder György, a mohácsi kerület országgyűlési képviselője, a jövő heti kettős ünnepen beszámolót tart és pedig szept. 7-én délelőt Lancesukon és Babarezon, délután, Kis-Nyaradon, 8 óra d. e. Liptódon és Szajkon délután pedig Némethbátyba.

— **(A megyei köztak költséglőirányzata közszemlére kitéve.)** A megye alispánja a következő hirdetést tette köze: Baranyavármegye törvényhatósági közuntainak épitési, kezelési és föntartási kiadásairól, valamint ezek fedezéséről az 1891/92. évekre ösz szallított és a közigazgatási bizottság folyó évi 656/1098. számu határozatával megállapított költséglőirányzata idezett közigazgatási bizottsági határozat és indokai kíséretében az utak és sánczokról szóló 1890. évi I. t.-cz. 22.

§-a értelmében folyó évi szeptember hó 1-től 15-ig Pécsen a vármegye székházában (1. emelet 8. számu ajtó) közszemlére kitéve lesz, mely idő alatt az bárki által megtekinthető és ellene a fölszólalások ugyanazon idő alatt hivatkozott törvény és § értelmében alul írottán benyújtandók.

— **(Jótékonyág.)** Dulaszky Nándor dr. megyés püspök a mohácsi önk. tűzoltó egyesületnek 50 frtot, a casino s az iparos olvasókör könyvtárai alapjának egyenként 25 frtot adományozott.

— **(Tűz a vidéken.)** Székéd községben augusztus 29-én reggel 8 órától délután 4 óráig nagy tűzvész pusztított. Három gazda háza égett melléképületeikkel együtt s azokban takarmány, gabona, ruhament és bútor, továbbá az istállók, felszerelk, disznóólak a langok martalekává lettek. Elégett több szarvasmarha is, sőt néhány pinczébe is betört a tűz, melyet ott-hon hagyott gyermekek gyújtottak föl vigyázatlanságból. Csak egy ház volt biztosítva.

— **(Zrinyi harangja.)** Abból az alkalomból, hogy Szigetvárott Zrinyi emlékművet állít, érdekesnek tartjuk a következő apróság fölemlitni, melyet a „Kaposvár“ legutóbbi számból vetünk ki: Egy tászári polgarembert pinczét ássott a háza alatt s asás közben egy szép öt mázsás harangot talált. A leletet bejelentették a főszozlabiró utján az alispánnak, ki fölirt a m. n. muzeum igazgatóságának, hogy a harangot régész szakértők által vizsgálta meg; anyuival inkább is, mert a tászári plébánia levéltárában levő régi okmányban az van, hogy a Szigetvár ostroma elől menekülő nép a vár három harangját és templomi edényeit az ostrom előtt elhozta Szigetvárról és Tászáron elasta a harang, melyet a plébánian öriznek, igen szép és kitűnő hangja van; az ásat folytatni fogják, miert is fölkérték a piarista kormányzót, hogy az esetre, ha az ásatás folytán a lelet helyén levő házban kár esnék, azt térítse meg. Hiszik, hogy e kérés teljesítését a kormányzó megtadadni nem fogja, miert lehet remény — ha a régi okmány csakugyan igazat mond — hogy a szigetvári hős másik két harangja, templomi edényei, sőt talán egyéb emléktárgyai is előkerülnek.

— **(Villám által okozott tűz.)** A pécsi káptalanak sumonyi uradalmához tartozó Újpusztán szombaton, azaz aug. 30-án reggel haromnegyed 7 kor beültt a villám a juhakolba s a szep és nagy épület csakhamar a langok martaleka lőn; csak nagy erőfeszítéssel sikerült a közleében levő hatalmas buzakalakokat megmeníteni. A tűzoltásban nagy tevékenységet fejtettek ki Takacs Istvan sumonyi köerdész és Striskovics József banfai tanító. Ha a vész csak néhány perczet később keletkezik, 1400 drb jutt esett volna áldozatul, mivel a juhász a nyájval az itatástól visszaterve, éppen az akolba akarta terelni juhait, a midőn a vészelyt észre-vevén, onnét csakhamar elhajította.

— **(Szaj- és körömfájás Duna-Szekesön.)** A Duna-Szekesön uralgó szaj- és körömfájásban aug. hó 27 ig 276 szarvasmarha, 156 juh és 215 sertés b-tegedott meg; ezek közül 96 szarvasmarha meggyögyült. A községben a járvány apadóban van ugyan, de inuen, miuthogy a község és sziget közt létező gazdasági és közlekedési viszonyok miatt a kello ellenőrzés majdnem lehetetlen — áterjed az eddig teljesen vérsmentes szigetbe, hol e járvány aug. hó 23-án észleltetett. A járvány továbbterjedése ellen a kello óvintézkedések megtételek.

— **(Meglopott gazdák jelentkezzenek!)** A pécsi kir. törvényszék vizsgálóbírája a következő sorokkal keresett föl bennünket: A „Pécsi Figyelő“ Tekintetes szerkesztőségének Pécsen. Lopás büntetével vadolt Gagedüs György és társai elleni büntélyben hivatalos tisztelettel van szerencsés fölkerüni, sziveskedjek a közédék szempontjából az alábbi sorokat becses lapjának legközelebbi száma újdonsági rovatában közzétenni.

Fölhivas! A folyó évben és utóljára június hó elején több pécsi lakos kárára betéréses lopások követték el. Az előnyomozás megindítatvan, Hegedüs György, Patkó János, Nedeczki Teréz és Nedeczki Róza közös háztartásban élő egyének gyanusoknak találtatvan, elfogattak és lakásukon hazukutas eszközöztelt s ez alkalommal ott számot lopott tárgy, nevezetesen tóhermentek, ágymentek, konyha-

eszk zök, mérleg, súlyok, kapak, vasvillák, kosarak, láncz, kútkötél stb. találatot. Miután a legtöbb lopott tárgy tulajdonosa eddig ismeretlen, ezért fölhevén mindazok, kiknek kárára a múlt év végén, vagy a folyó évben lopás elkövetett, különösen kiknek présházuk föl-törött, sziveskedjenek a jelen föl hívás közlése tételéről számított 8 nap alatt a pécsi kir. törvényszék vizsgáló bíróságánál (Igazságügyi palota, földszint 4. ajtó-szám) a delután hivatalos órák alatt (2—5-ig) jelentkezni és a lopott tárgyakat megszámolni s a tulajdonukat képező tárgyakat megjelölni. Pécsen, 1890. évi szeptember hó 1-én. Kenedi Imre kir. trvszéki vbíró.

— (Adakozások szerkesztőségünk útján.) Özevgy Fabiánra segélyezésére szerkesztőségünkhez könyvadáományokat küldtek be: Bekey Vilmos bajai gimnáziumi tanár 1 frtot, egy pécsi előfizető 2 frtot, Tomahek Károly vendéglős 50 krt, egy előfizető Pécsváradról 2 frtot; összesen beérkezett 5 frt 50 kr., mely összeget átadtuk a segélytelen özevgy-asszonynak. — Ez adakozásokon kívül özevgy-Henz Richardné 4 forint gyűjtött összeget tett le szerkesztőségünknek a tokaji tűzkárosultak javára, mely összeget megküldtük Tokaj város polgármesterének.

CSARNOK.

Virág Pista

— Rajz. —

A vonatvezető, vagy amint többen nevezik: a konduktor elkialtotta magát: „Üzszás, öt percz.“ — Ez kellett nekem; ezt vártam én jobban, mint a zsidók a messiást. Csak hogy valahára hallhattam. Szedtem-vettem sátorfánat és leszálltam.

Éjféli körül járt az idő. Pokoli sötétség borult a vidékre. Hozzá az eső úgy szakadt, mintha itéletnapig száradékában sem lett volna elállni.

Hosszas keresés után fölitaltam a kocsiat, a kit az állomásra küldtek értem. Pár percz a att megismerkedtünk, másik pár percz alatt meg már fönt voltam a kocsin és elindultunk. Csak épen, hogy nem álltunk, úgy haladtunk. Nem is lehetett kívánni, hogy a rémítő sötétben és térdig érő sárban úgy haladjanak azok a szegény párok, mint a poros uton. De mert hát en úgy szerettem volna, ha már régen földél alá jutottam volna az elől az itéleti idő elől: biztattam a kocsiat, ő meg aztán a lovakat biztatta, de nem oly barátságos módon, mint én őt. Közbe-közbe káromkodott, mint a veszedelem. Szidta a varmegye urait a rozsz ut miatt, meg a rozsz utat, rozsz időt, meg az eget, meg mindent, a mi eszébe jutott. Hetet havat összehordott.

Jól mondják azt, hogy a ki halad, az nem marad, mert másfél órai lassu kocsiás uton, midőn egy akacza erdőcske mellől kibukkantunk, szemünkbe tűnt a „Füstös csárda“ alakából kiesilláló tény.

— Csak hogy eddig elérhettünk! — gondoltam magamban s megmondtam a kocsiának, hogy nem megyünk tovább; reggelig a csárdában maradtunk, hat úgy alkalmaztassa a dolgot, hogy a mint az utról a csárdához fordultunk, egyttal be ne fordítson az árokba.

Azt felelte, hogy: „a kéue meg!“

Mig közlébe nem értünk, szótalanunk tetszett a csárda, de midőn már alig voltunk ötven lépé nyire tőle, csengő férfihang ité meg füleinket. A fölтамадт szél hozta fölül-kebe, úgy, a mint hangzott könnyedén, azt a nótát, hogy:

„Csikót, tinót lopok én,

A hol éldégelek én!“

— No ez szép dolgokkal dicsekszik, akárki legyen, — gondoltam magamban.

Nem fordultunk az árokba. Megérkezttünk szerencsésen a csárda elé. Már akkor hegedt-cinczóság is hallatszott belülről.

Valahára bent voltunk nagy vízesen, mint az itrgék a devernában: az ivó szobában. Ott mulatott, ott nótázott fokosát feje fölött forgatva az X lábú asztal felső végéül egy fénylő szemű, bodor barna haju, pörge bajuszu, föltnő szép arczu fiatal ember, bő száju ingben és lobogós gatyában, piros lajbliban. Tele volt előtte az asztal borral és boros itveggel, az öve meg pisztolyokkal, a puskája a mellette levő sarokba volt támasztva.

A mint megláttam, rögtön elhittem, hogy mégis igazat nótázik ez a csikóról és tinóról, mert olyan kinézése van, mint a betyár legényeknek szokott lenni. Öszintén szólva, meg is huztam magam egy sarokban, hogy szemtől ne essem neki.

De ő észre sem látszott venni, csak mulatott tovább. Egyszer aztán fölállt, rákialtott a cigányokra, hogy: „ácsi!“ — azok nyomban elhallgattak.

— Az én nótám buzd el Csüdes, az én nótám! de ugy, hogy a szivem szakadjon meg bele! — kialtá keseredett hangon a négy cigány közül a primáshoz, mialatt árvalányhajas kalapját a szemére huzta.

A cigányok ráhuzták, ő meg leült oda, a honnan fölállt s utának mondta dalolva:

Szeretett, elhagyott, megcsalt az átkozott!
Miatta leltem a földön elkarhozott,
De azért még annyit kárhoztok lekem hisz:
Megveri az Isten azt a csalfa asszonyt
Még a sírjában is.

Húzták a cigányok, húzták oly szivrelatában, hogy az a daloló fiatal ember azon vette magát észre, hogy elhalt ajkán a dal, leborult az asztalra fektetett kezére és ugy sirt, zokogott keservesen.

Mihelyt a nótát parancsolva a dalolást elkezdte, mindjárt gondoltam, hogy bánja ennek a szivét valami — de nagyon.

Egyszerre csak villámú szemekkel fölugrott, fölkapott egy boros üveget, nyakánál fogva magasra emelte feje fölött (azi hittem, fejembez vagja) aztán közé vagja a többi itvegeknek, hogy ezer darabba hullott szerte egykettő kivételével valamennyi, a bor meg folyt le az asztalról, hogy szinte tóval állt meg a földön.

A csárdás gazda azt se mondta, hogy bikmak, csak tele hordta az asztalt borral tett üvegekkel egy szó nélkül megint. Az a mulató csárdabeli vendég pedig ismét rákezte, ráhuzatta:

„Csikót, tinót lopok én,

Abból éldégelek én!“

Igy és hasonló módon folyt a mulatás tovább, mialatt én elszenderedtem. Arra ébredtem föl, hogy se hire, se hamva volt annak a sirva vigadó fiatal embernek. Helyette négy pandur állt az asztal mellett és falatozott, mialatt hol az egyik, hol a másik mondogatta maga véleményét.

— Majd a hurkuokra kerül ő előbb-utóbb.

— Majd ám nemokára!

— Utána kel ett volna tán menni most is?

— No bizony, ebben a pocsek időben?!

Hisz majd megnyomhatjuk még akármelyik bokorban, ha az idén nem, hát jövőre.

— Ugy van! Igaz az! Szent igaz! —

Utoljára ebben állapotok meg, ebben egyezkedtek meg mind a négyen.

* * *

Reggel folytattuk utunkat. Meg volt tisztulva az ég a felhőkötől egészen. Aranyosan mosolygott a nap szerte a vidékre. Daczára a térdig érő locs-pocsnak, betrabban haladtunk, mint a koromsötétben. Felőrai kocsiás és hallgatás után megszóltat kocsiom:

— Akármint van, mégis csak gyöngyélete van annak a Pistának!

— Melyik Pistának? — kérdem hirtelen fölülte fejem, mély gondolkodásomból fölrezeu.

— Hát a Himesegyházra való Virág Pistának!

— Ki az, nem ismerem én azt.

— Dehogyan nem! Hát a ki az éjszaka a csárdában mulatott.

— Hát az az? . . . Épen kérdezni akartam, hogy miféle az? Ugye, hogy olyan rozsféle ember!

— Biz' az az uram, fosztogató, futó betyár, mióta a varmegye tömlöczéből megszökött.

— Csodálom, hogy ellenem nem támadt.

— Van most annak pénze annyi, hogy azt se tudja, hova tegye.

— Rettenetes! . . . Hát aztán honnan tudja keed?

— Hisz' vele mulattam aztán, hogy az ür elaludt, addig, míg a pandurok elől meg nem kellett ugrania!

— Miért volt a varmegye tömlöczébe becsukva Virág Pista? — kérdem a beszéd fonálát meg nem szakítva, annál is inkább, mert többet akartam tudni róla, ha már ennyit tudtam.

— Nagy sora van annak uram! . . . De hat mit érdekl az urat az egész história, hiszen parasztok közt történt.

Miudenkép kezdtem kocsiomat bizonyossá tenni a felől, hogy akkor még inkább érdekel az üzész eset. El is kezdte aztán mondani.

— Nem élt már Pistának sem az apja, sem az anyja, mikor a Csövások leányához, Verkához járogatott a végett, hogy majd egy szép napon haza vigye a nagy gazdaságba, ha Csövások is ezt akarják. No azok ugy akarták. Verka szerette Pistát, legalább ugy látszott, mikor az eskülvő megtörtént. De bizony rövid ideig tartó volt a szeretete, meg a mit az oltárnál fogadott: a hűsége:

Meg se gondolta Pista, míg rá nem jött, hogy minek jár az ő kedves Verkája minden aiddott nap delelőt is, delután is a szomszédba. Hát bizony azért járt, mert a szomszédban egy tüzes szemű legény lakott, Hertes Pali, a kibe ugy belebolondult az a fiatal menyecske, hogy helyét se találta, ha már egy fél napig nem láthatta.

Megtudván ezt Pista, szemrehányásokat tett Verkának, meg aztán megmondta neki, hogy ha még egyszer arra a csábító szemű, hazibékét földülő Palira veti a szemét, vagy ha a szomszédba meri tenni a lábát: nem néz se istent, se embert, hanem ellátja mindkettőtőjét amugy istenigazában Hiaba koptatta Pista a száját, mert feuyegetése csak annyi volt, mintha a falra korszót hányt volna. Se nem értott, se nem használt. Néhány nap mulva megint csak elment a szomszédba az a vesznai indult menyecske. Mikor előjött, elővette Pista, oszt' ugy ellátta, ugy megrakta, hogy kendernyövésig járt hozzá a doktor. Ezer volt a szerencséje Hetes Palinak, hogy nem került a Pista szemé elé, meri ő vele meg tudja isten mit csinált volna.

Mikor Verka fölgögyült, a régi lett megint. Eljárt a szomszédba titokban. Ölelgette, csökolgatta Palit, ha nem látta senki.

Az alatt Pista bujában, keserűségében pusztította az apjáról maradt vagyon. Koresmába járt bánatát feledni, buját borba ölni.

Egy nap késő estig ivott a koresmában.

Midőn haza indult, jó mámoros volt, keskeny volt neki a széles utca, néha nagyon nagyokat lépett, néha meg egészen elaprózta a lépést. A mint hazae t, nem találta a feleségét a háznál. Erre egyet gondolt s kiement a gytt.

mölcsös kertbe, hát ott lepte a felesége karjai között Palit. — Fölforrott benne a méreg, megkapta a Pali gallérját, meg a Verka nyakát, és meg akarta fogni, hogy öszemorzsolja őket, de Verka elfutott, így hát csak magát Palit vagta a földhöz, hogy csakugyan nyekent. Erre Pali vérszemet kapott, fölugrott, neki ment Pistának és a földhöz teremté.

Igy verték egymást földhöz valami egy fertyalig; hol az egyik volt föllül, hol a másik, míg végre az oda érkezett szomszédok kivették Palit a Pista kezei közül — de félholtan. Ugy vitték haza lepedőben. Nem is állt a lábára többet, mert bár egy hónapig orvosoltatták, megivott egy fél patikába való orvosságot, mégis az lett a vége, hogy egyszer csak beadta a kulcsot: kiköltözött az árnyékvilágból.

Pistát bevitték a vármegyére, ott aztán elülték nyolcz esztendei fogságra, de biz ő abból nem töltött ki csak hét hetet, mert akkor megszökött; azóta üldözeti a vármegye, de ő nem fél a vármegye kezétől.

Mig meg nem házasodott, olyan áldott jószívű, dolgos, iparkodó, józan életű volt Pista, mint senki a vidéken, de hogy az a rossz asszony a házához került, megverte az isten mind a két kezével...

— Hát a feleségéből, abból u rossz asszonyból mi lett?

— Mig el nem pusztította mindenét, azt is, amit elhalt szüleitől örökölt, élte világát; aztán, mert nem volt se testének se léleknek hova lenni, meg mert szegélyt koldulni, — a sarlósi bucsu után két hétre a Millérbe ölte magát...

Annak már van három éve, hogy Virág Pistát mulatni láttam a „Füstös csárdában.“

Másfél évvel ezelőtt látam utoljára, midőn tömrekerde menő rablásért egy tisztántúli városban fölmagasztalták.

Néhányan megsajnálják. Én megsirattam.
Lakos Gyula.

KÖZGAZDASÁG.

A fillozerás szőlőknek a gyéritő eljárás útján való föntartásához szükséges szénkéng, fecskendők készülékek és szénkéng-tartányok mily módon való beszerzéséről.

A földmivelésügyi m. kir. miniszter a jelzett tárgyban a következő hirdetést bocsátotta ki:

I.

A szénkéng ára:

- a) a turói gyárban, — Trencsénvármegye, vasútállomás Zsolna, — métermázsánkiut 15 frt;
- b) az állami szénkéngraktárakban métermázsánkiut 15 forint;
- c) a bizományi raktárakban ezen 15 frtnyi áron föllül a raktárkezelő hatóság vagy testület, az utolsó vasútállomástól a raktárhelyiségig való tengelyfuvar költségének fedezése fejében és raktárkezelési díj czimén bizonyos mérsékelt pótlásokat vehet ki, mely a szénkéng árához hozzá számítható.

II.

A fecskendők ára:

A szénkéngező fecskendők ez idő szerint kétféle szerkezetben kaphatók:

- a) a franciaországi (Vermorel-féle) Excelsior-készülékek, az eddigi 30 frtnyi ár helyett darabonkiut 25 forintjával;
- b) hazai gyártmányú (Muschinek-féle) Hungaria-fecskendők, darabonkiut 30 frtjával.

Ez utóbbi fecskendők, az alább felsorolt állami- és bizományi raktárakon kívül az előállított Muschinek pános géplakatosnál is rendelhetők (Budapestben, II., kapás utca 17.).

Már most megjegyeztetik, hogy ugy az állami, valamint a bizományi raktárak a közvetlenül Franciaországból hozatott, illetőleg a nevezett géplakatos által előállított fecskendők

készülékeket csak addig fogják raktáron tartani, míg a m. kir. államvasutak gégyára ezen fecskendő készülékek gyártását meg nem kezdi. Azon időponttól fogva, midőn e fecskendők az államvasuti gégyárban fognak előállítani, — mi előreláthatólag a folyó év őszén fog bekövetkezni s miről a közönség annak idején hirdetmény útján értesítettni fog, — az állományi és bizományi raktárak csakis nevezett gégyárból származó fecskendőket fognak raktáron tartani.

Az államvasuti gégyárban előállítandó készülékek szintén a föntmeggallapított áronak, t. i. az „Excelsior“ szerkezetűek 25 frtjával, a „Hungaria“ szerkezetűek pedig 30 frtjával fognak áruba bocsáttatni.

A kettő közti öt forint árkülönbséget, az utóbb jelzett szabadalmazott szerkezetű fecskendőkért a szabadalom tulajdonosának fizetendő öt forint szabadalmi díj okozza.

Megjegyeztetik végül hogy az államvasutak gégyára azon időponttól kezdve, midőn a szénkéng fecskendő készülékek gyártását megindítja, egyszersmind az elromlott készülékek javítását is el fogja vállalni.

III.

Hov a intézendők a megrendelések?

1. Szénkénget lehet közvetlenül a turói gyárból rendelni; mely esetben a megrendelés a „rajeczi szénkénggyár igazgatóságának (Diebling Gusztáv mérnök urnak)“ czimezve, Bécsbe, IX., Fluchtgasse 2. intézendő.

2. Szénkéng, fecskendő készülékek és tartányok iránti megrendelések meg a következő állami és bizományi raktárakhoz intézendők:

- a) a budafoki állami raktárra nézve a budapesti,
- b) a tarezali állami raktárra nézve a tarezali,
- c) az érdszézi állami raktárra nézve az érdszézi,
- d) a ménesi állami raktárra nézve a ménesi vinczellériskola igazgatóságához;
- e) az egri bizományi raktárra nézve Eger város tanácsához,
- f) a beregszászi bizományi raktárra nézve a beregvármegyei gazdasági egyesületekhez,
- g) a megyesi bizományi raktárra nézve Medgyes város tanácsához,
- h) a pécsi bizományi raktárra nézve Pécs sz. kir. város közönségéhez,
- i) a veszprémi bizományi raktárra nézve a veszprémegei gazd. egyesülethez,
- j) a gödöllői bizományi raktárra nézve a gödöllői borászati szövülethez.

Megjegyeztetik, hogy mindazoknak, a kik szénkénget vagy fecskendőt vásárolnak, egyidejűleg megküldetik a miszterium által erre nézve kiadott kezelési utasítás.

(Folyt. köv.)

Gabona-árjegyzék

Pécs sz. kir. városában 1890. évi augusztus hó 30-án tartott hetivásárról.

Az árak métermázsánként számíthatnak.

Buzsa	őszi	—	—	frt	—	—	frt	—
	tavaszi	—	—	—	—	—	—	—
	új	—	—	6	80	6	80	—
Kétszoros	őszi	—	—	—	—	—	—	—
	új	—	—	5	70	5	70	—
Rozs	őszi	—	—	—	—	—	—	—
	új	—	—	5	60	5	50	—
Árpa	őszi	—	—	—	—	—	—	—
	tavaszi	—	—	6	60	6	30	—
	új	—	—	—	—	—	—	—
Zab	őszi	—	—	—	—	—	frt	—
	tavaszi	—	—	—	—	—	—	—
	új	—	—	5	90	5	80	—
Bükköny	széna	—	—	—	—	—	—	—
Repeze	—	—	—	—	—	—	—	—
Kukoricza	őszi	—	—	—	—	—	—	—
	új	—	—	6	—	5	90	—

Széna	őszi	—	—	2	40	2	—
	új	—	—	—	—	—	—
Szalma	—	—	—	1	90	1	80

Kínalat: erős (mintegy 750 gabonaköcsi velt a piacon.)

NYILT-TÉR.†)

Mindazok, kiknek követelésük van bold. **Kaldewey Kelemen** akad. festő ellenében, és követelésüket bebizonyítani tudják — felhivatnak, hogy bebizonyított követelésüket, de csakis azokat, nálam f. hó 6-ig jelentsék be. Később beküldendő követelések tekiuthebe nem veteinek.

Pécsen, 1890. szeptember 1-én.

Marx József,
D. G. T. hivatalnok,
Pécsen, Kis-tér.

*) Ezen rovat alatt megjelentéért nem vállal felelősséget A szerk.

Lap-tulajdonos: **NAGY FERENCZ**
Felelős szerkesztő: **HAKSCH LAJOS.**

Hirdetések:

Arczképek.

Fénykép vagy természet utáni **rajzok és festmények** elkészítésére bármínő nagyságban vállalkozik

HOLLÓ ZSIGMOND,
akad. festő-z.

Megrendelések Bazár-épület I. emeleti műtermében és Paclier E. üzletében eszközölhetők.

EXPEDITION VON MÖBELN
ohne Emballage

TORRAKTAR MÖBEL LAGER
und **TISCHLEREI**
mit Dampfbetrieb

PECSI KÖZLEKÉSEK
MÖBEL SZÁLLÍTÁS

ASZTALOSÜZLET

Vasúti menetrend.

Budapest-Dombóvári vonal.

Uj-Dombóvár-Pécs-Villány-Eszéki vonal.

Főúlról lefele olvasandó			Alulról felfele olvasandó			Főúlról lefele olvasandó			Alulról felfele olvasandó				
5406 szem. vonat I. II. III. oszt.	5402 gyorsvonat I. II. oszt.	5404 szem. vonat I. II. III. o.-st.	5403 szem. vonat I. II. III. oszt.	5401 gyorsvonat I. II. oszt.	5405 szem. vonat I. II. III. oszt.	5506 szem. vonat I. II. III. oszt.	5508 gyorsvonat I. II. oszt.	5504 szem. vonat I. II. III. oszt.	5503 szem. vonat I. II. III. oszt.	5501 gyorsvonat I. II. oszt.	5505 szem. vonat I. II. III. oszt.		
10:50	8:00	3:25	ind. Bécs osztrák-m. á. v. pudv. ér.	1:40	7:20	6:05	8:25	2:05	9:10	ind. Budapest m. á. v. ér.	7:55	2:05	6:40
7:00	1:35	8:55	érk. Budapest m. á. v. — ind.	8:40	2:25	10:40	—	—	9:40	„ Fiume — — — — ér.	7:00	—	—
9:05	7:45	12:10	ind. Arad — — — — ér.	3:50	—	5:27	1:49	5:48	1:59	érk. Uj-Dombóvár — — — ind.	3:01	10:20	1:50
10:48	5:30	8:30	Kolozsvár — — — —	—	—	6:02	2:11	5:58	2:56	ind. Uj-Dombóvár — — — — ér.	2:07	10:05	1:29
—	8:27	1:05	Debreczen — — — —	—	—	3:06	2:32	6:18	3:22	Sásd — — — —	1:40	9:47	1:10
2:08	8:47	1:09	Nagy-Várad — — — —	—	—	2:24	2:40	—	3:33	Bakócsza-Felső-Mindszent	1:29	—	1:02
10:48	7:46	—	Kassa — — — —	—	8:04	6:05	3:00	6:42	4:01	Abaliget — — — —	1:03	9:26	12:45
8:25	2:05	9:10	ind. Budapest m. á. v. (vend.) ér.	7:55	2:05	6:40	3:14	6:55	4:23	Bükkösd — — — —	12:39	9:10	12:28
8:40	—	9:23	„ Budapest-Perenczváros „	7:43	—	6:29	3:28	7:08	4:42	érk.) Szt.-Lőrincz — — — (ind.	12:17	8:54	12:11
8:49	2:25	9:32	érk. Budap.-Kelenf. (vend.) ind.	7:33	1:45	6:20	3:33	7:09	4:45	ind.) — — — — (érk.)	12:14	8:53	12:06
8:55	2:26	9:35	ind. Budapest-Kelenföld — ér.	7:29	1:44	6:19	3:53	—	5:08	„ Pellérd (megálló hely) „	11:50	—	11:46
9:04	—	9:44	Budafok megálló —	7:21	—	6:11	4:03	7:35	5:18	érk. Pécs (vend.) — — — ind.	11:40	8:27	11:36
9:10	—	9:49	Budafok állomás —	7:16	—	6:06	4:20	7:45	5:28	ind. Pécs — — — — ér.	11:10	8:12	10:55
9:30	—	10:08	Érd — — — —	6:58	—	5:49	4:30	7:57	5:38	érk. Úszög — — — — ind.	11:00	8:02	10:45
9:55	—	10:32	Ercsi — — — —	6:34	—	5:26	9:04	9:04	6:44	érk. Villány (vend.) — — — ind.	9:48	6:50	6:50
10:21	—	10:57	Adony-Szabolcs — —	6:10	—	5:03							
10:35	—	11:10	Szolgaegyháza — —	5:55	—	4:49							
10:51	3:49	11:25	Sárosd — — — —	5:44	12:26	4:39							
11:16	4:09	11:49	érk. Sárobgárd (vend.) — ind.	5:14	12:00	4:10							
3:54	—	—	érk. Szegzárd — — — — ind.	—	3:54	12:04							
11:24	4:10	11:54	ind. Sárobgárd — — — — ér.	5:10	11:59	4:00							
12:08	4:35	12:23	Simontornya — — — —	4:42	11:35	3:31							
12:29	—	12:43	Pinczehely — — — —	4:18	—	3:07							
12:45	—	12:58	Hidegkút Gyönk — — — —	4:03	—	2:52							
1:02	5:13	1:14	Szakály-Högyész — —	3:47	10:55	2:36							
1:19	5:26	1:31	Kurd-Csibrák — — — —	3:30	10:42	2:19							
1:33	—	1:44	Döbrököz — — — —	3:17	—	2:06							
1:49	5:48	1:59	érk. Uj-Dombóvár (vend.) — ind.	3:01	10:20	1:50							
4:03	7:35	5:18	„ Pécs — — — — „	11:40	8:27	11:36							
9:04	9:04	6:44	„ Villány — — — — „	9:48	6:50	6:50							
10:40	10:40	8:30	érk. Eszék — — — — „	7:50	5:20	5:20							
11:36	—	11:40	ind. Pécs — — — — ér.	5:18	—	4:03							
2:16	5:53	2:22	„ Uj-Dombóvár — — — „	2:41	10:15	1:24							
2:21	5:58	2:27	érk. Dombóvár (vend.) — ind.	2:36	10:10	1:19							
6:00	—	8:15	„ Báltaszék — — — — „	6:50	—	8:47							

851 szem. vonat I. II. III. oszt.	803 szem. vonat I. II. III. oszt.	804 szem. vonat I. II. III. oszt.	802 szem. vonat I. II. III. oszt.	
9:20	7:05	ind. Villány — — — — ér.	9:19	6:40
9:33	7:17	Magyar-Bóly — — — —	9:07	6:29
9:53	7:37	Baranyavár-Monostor	8:46	6:09
10:09	7:54	Laskafalu — — — —	8:27	5:51
10:24	8:08	Darda — — — —	8:13	5:38
10:40	8:30	érk. Eszék (vend.) — — — ind.	7:50	5:20

J e g y z e t :

Az alahozott számok esti 6 órától reggeli 6 óráig terjedő időközét jelentik.

Mohács-barcsi vonal.

Barcs-mohácsi vonal.

Kilométer	Állomások	Vegyes vonatok		Térvonati személy-állítással		Kilométer	Állomások	Vegyes vonat k			
		1	3	11*)	13.5*)			2	4	6	
	Csatlakozások.						Csatlakozások.				
	Broód — — — — — ind.	—	11:53	—	11:54		Bécs — — — — — ind.	6:00	7:40	—	
	Eszék — — — — — „	1:47	5:27	—	7:50		Triest — — — — — „	—	8:00	—	
	Villány — — — — — ér.	3:47	6:40	—	9:19		Kanizsa — — — — — „	2:25	6:28	—	
	—	—	—	—	—		Budapest — — — — — „	8:25	—	9:10	
	Mohács — — — — — ind.	3:15	5:32	9:00	8:06		—	Barcs — — — — — ér.	4:46	7:54	—
13:8	Német-Bóly — — — — — „	3:44	6:10	9:33	8:44		—	—	5:00	8:30	—
23:8	Villány — — — — — ind.	4:05	6:35	9:54	9:09	12:8	Darány — — — — — ind.	5:31	9:02	—	
34:5	Trinitás — — — — — „	4:22	6:50	10:10	9:48	29:7	Szigetvár — — — — — „	6:08	9:47	—	
29:5	Áta — — — — — „	4:43	7:11	10:38	10:09	44:3	Szt.-Lőrincz — — — — — „	6:50	10:22	4:45	
54:8	Úszög — — — — — „	4:54	7:22	10:46	10:20	57:5	Pellérd megálló — — — — — „	7:14	10:48	5:08	
59:8	Pécs — — — — — „	5:34	8:02	11:31	11:00		—	—	7:25	11:42	5:18
65:4	Pellérd megálló — — — — — ind.	5:44	8:12	11:41	11:10	63:1	Pécs — — — — — ér.	7:45	11:17	5:28	
78:6	Szt.-Lőrincz — — — — — „	6:14	8:37	—	11:40	68:1	Úszög — — — — — „	8:02	11:35	5:43	
93:2	Szigetvár — — — — — „	6:26	8:49	—	11:50	83:4	Áta — — — — — „	8:33	12:08	6:13	
110:1	Darány — — — — — „	7:10	9:17	—	12:17	88:4	Trinitás — — — — — „	8:44	12:21	6:24	
122:9	Barcs — — — — — ér.	7:40	10:00	—	—	98:6	Villány — — — — — ér.	9:01	12:44	6:44	
	—	8:16	10:40	—	—	109:1	Német-Bóly — — — — — „	9:25	1:00	7:00	
	—	8:40	11:04	—	—	122:9	Mohács — — — — — ér.	9:55	1:26	7:30	
	—	8:55	11:20	—	—		—	10:19	1:51	7:58	

*) A nyári hajómenetrendnél és a hajózár tartama alatt naponta a 11. sz. vonat közlekedik, míg a tavaszi és őszi hajómenetrendnél a 13.5. sz. vonat fog indítani Villány-Úszög (Pécs) vonalon azonban az 5. sz. vonat naponta jár. Hajókésés esetén a 11. sz. vonat 10 óra 20 perczig várakozik Mohácscon.

Hajócsatlakozás Mohácscon.

- A 2. sz. vonat az Ujvidék-Zimony-Orsováról Budapestre közlekedő pósthajóhoz.
- A 3. sz. vonat a Budapestről Mohácsra közlekedő személyhajóhoz az Ujvidék Zimony-Orsováról Budapestre közlekedő pósthajóhoz.
- A 6. sz. vonat a Budapestről Orsovára menő pósthajóhoz és a Mohácsról Budapestre közlekedő személyhajóhoz.
- A 11. sz. vonat a Budapestről Ujvidék-Zimonyra közlekedő pósthajóhoz.
- A 13.5. sz. vonat a Budapestről Mohácsra tavasszal és ősszel közlekedő személyhajóhoz.